

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

YTTRANDE
2026-01-15

Ärendenummer
NV-25-051464

Finansdepartementet
Fi.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om fastställande av en utgiftsspårings- och prestationsram för budgeten samt andra övergripande regler för unionens program och verksamheter (COM(2025) 545 final) Fi2025/01913

Sammanfattning

Naturvårdsverket välkomnar EU-kommissionens ambition att inrätta en enklare, mer konsekvent och mindre betungande utgiftsspårings- och prestationsram för budgeten samt andra övergripande regler. Vi är positiva till att förslaget innehåller mål om att minst 35 procent av den totala budgeten ska användas för klimatåtgärder och miljömål. Vi saknar dock ett specifikt utgiftsmål för biologisk mångfald och föreslår att ett sådant läggs till. Vi bedömer också att det finns flera delar i förordningen som behöver förtydligas för att den ska uppnå den effekt som åsyftas.

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

Naturvårdsverket har mottagit flera av regeringens remisser om olika delar av EU-kommissionens förslag till förordningar avseende budgetramverk för år 2028-34. Vi vill framhålla att våra yttranden utgör delar av en helhet med tydliga kopplingar sinsemellan.

Positivt med utgiftsmål för miljö och klimat, men det behövs även för biologisk mångfald. Naturvårdsverket är positiv till att förslaget från kommissionen innehåller mål om att minst 35 procent av den totala budgeten ska användas för klimatåtgärder och miljömål (artikel 4.2). Vi delar bedömningen att försvars- och säkerhetsutgifter ska undantas från beräkningsgrunden för klimat- och miljöutgiftsmålet.

Vi saknar dock ett specifikt utgiftsmål för biologisk mångfald. Väl fungerande ekosystem och de nyttor de bidrar med är en grundförutsättning för vårt välbefinnande och för samhällets förmåga att exempelvis producera livsmedel. Ett sådant mål har funnits under den senaste budgetperioden, och vi bedömer att det är nödvändigt för att bland annat säkerställa finansieringen av de insatser som behövs för att nå målen i EU:s naturrestaureringsförordning.

Enklare på sikt men risk för ökad administration under övergångsperiod

Naturvårdsverket välkomnar EU-kommissionens ambition att inrätta en enklare, mer konsekvent och mindre betungande ram för spårning av budgetutgifter och prestationer men rekommenderar samtidigt att förslaget ses över i syfte att undvika ökad administration under en övergångsperiod. Skälet till detta är att rapportering enligt den befintliga budgetens prestationsramverk ska genomföras samtidigt som Sverige ska införa ett nytt övervaknings- och rapporteringssystem för automatisk överföring av information till kommissionen, samt föreslå interventionsområden och prestationsindikatorer för åtgärder (artikel 14). Detta riskerar att bli administrativt betungande och bör i möjligaste mån undvikas i syfte att underlätta för medlemsländerna.

Behov av förtydligande hur DNSH-principen ska fungera i praktiken

Naturvårdsverket bedömer att det är av stor vikt att Sverige bidrar till den fortsatta utformningen av DNSH-principen. I nuvarande förslag är det otydligt hur den ska utformas i praktiken, bland annat hur stor arbetsinsats det kommer att krävas att ”för varje verksamhet i sina planer lämna en ”inte orsaka betydande skada”-analys”. Kommissionen ska enligt plan återkomma med en teknisk vägledning senast 1 januari 2027. Kommissionen förväntas även ta fram delegerade akter, bland annat gällande interventionsområden och prestationsindikatorer i bilaga I till förordningen samt ändring av de specifika klimat- och miljöutgiftsmålen i bilaga III. Naturvårdsverket vill framhålla vikten av att Sverige deltar i utformningen av dessa vägledande dokument, exempelvis via kommissionens expertgrupper. På så sätt kan vi bidra till ett tydligt och effektivt utformat genomförande.

Specifikt mål för miljö och klimat behöver tydliggöras inom CAP

Naturvårdsverket är positiv till de specifika mål för klimat- och miljöutgifter som presenteras i förordningens bilaga III. Här anser vi dock att det även borde anges ett specifikt mål för CAP. Utan ett tydligt mål för CAP finns det risk för att miljö- och klimatåtgärder prioriteras ned inom jordbruket.

Interventionsområden som anges bidra till miljö- och klimatmål bör revideras

Naturvårdsverket anser att förslaget som presenteras i bilaga I, ”koefficienter för att uppskatta hur insatser inom olika politikområden bidrar till klimat- och miljömålen”, har stora brister. Enligt vår bedömning är det flera interventionsområden som enligt förslaget anges bidra till klimat- och miljömålen, som faktiskt inte gör det. Ett konkret exempel är det riktade inkomststødet till jordbrukare, som utgör en betydande andel av EU-budgeten, och som enligt förslaget till 40 procent ska anses bidra till utgiftsmålet för miljö och klimat. Enligt vår bedömning bör dessa typer av utgifter inte tillgodoräknas i utgiftsmålet för miljö och klimat.

Naturvårdsverket bedömer därtill att förslaget till system för utgiftsspårning och beskrivningen av interventionsområden i bilaga I inte möjliggör specifik uppföljning av investeringar som gynnar biologisk mångfald och natur. Koefficienten ”miljöeffekter” tycks omfatta samtliga övriga miljömål (frånsett klimat) vilket skulle göra detaljerad uppföljning av separata miljömål mycket svår.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Johan Kuylenstierna efter föredragning av avdelningschefen Marie Uhrwing.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit enhetschefen Kerstin Åstrand och handläggarna Emma Bergman, Lisa Björk, Elin Forsberg, Mia Pantzar och Jenny Oltner.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Johan Kuylenstierna

Marie Uhrwing

Kopia till:

Fi.ba.eu.remissvar@regeringskansliet.se

Kn.remissvar@regeringskansliet.se